

6. Wieslander A. How Sweden and Finland's membership in NATO affects the High North. *Atlantic Council*. 2024. 9 p. URL: <https://www.atlanticcouncil.org/wp-content/uploads/2024/10/How-does-Swedens-and-Finlands-membership-in-NATO-affect-the-High-North-V2-1.pdf>

7. Туряниця І. Сувальський коридор як безпекова проблема Литви та східного флангу зони відповідальності НАТО. *Європейські історичні студії*. 2023. № 26. С. 104–118. DOI: 10.17721/2524-048X.2023.26.7.

Грушко Анна

Донецький національний університет імені Василя Стуса

ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА ФРАНЦІЇ ЩОДО УКРАЇНИ В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОЇ ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ

Ключові слова: Україна, Франція, підтримка, дипломатія, Рада Безпеки ООН.
Keywords: Ukraine, France, support, diplomacy, UN Security Council.

Із початку вторгнення РФ в Україну, 24 лютого 2022 р., зовнішня політика Франції зазнала змін. Спочатку у Парижі переважав акцент на дипломатії і «стратегічній автономії» Європи, але потім відбулася трансформація до більш сильної військової та економічної допомоги Києву. Франція твердо відстоює суверенітет і територіальну цілісність України, опираючись на принципи Статуту ООН. Такий висновок можна зробити із дипломатичних, військових, економічних і гуманітарних аспектів. Ця європейська держава активно допомагає Україні оборонятися, і водночас намагається створити умови для справедливого миру.

За даними Міністерства закордонних справ Франції, країна надала значну допомогу Україні, зокрема військову підтримку на 8,6 млрд євро за період 2022–2024 рр. [6]. Аналітики Французького інституту міжнародних відносин (Institut français des relations internationales, IFRI) зазначають, що російська агресія змусила Францію переглянути свій підхід до східного флангу Європи, посилюючи присутність у регіоні [9]. На думку Елі Тененбаума, директора Центру безпекових досліджень IFRI, Франція робить акцент на європейських гарантіях безпеки для України, щоб запобігти новій агресії Росії [10].

Позиція Франції проявляється в різних вимірах. Франція є активним учасником «Нормандського формату» та послідовно підтримує ключові ініціативи ЄС і НАТО щодо України. Зокрема, 6 січня 2026 р. у Парижі відбулася зустріч 35 держав «Коаліції охочих» (Coalition of the Willing), присвячена гарантуванню безпеки України після припинення вогню [1]. Під час цієї зустрічі, яку очолювали Президент Емманюель Макрон та прем'єр-міністр Великої Британії Кір Стармер, Франція та Британія підписали спільну декларацію про розгортання європейських багатонаціональних сил для стримування агресії, моніторингу режиму припинення вогню та відновлення ЗСУ [8].

У лютому 2024 р. була підписана французько-українська угода про безпекову співпрацю, яка передбачає довгострокову підтримку в разі нової агресії Росії,

включаючи до 3 мільярдів євро військової допомоги на 2024 р., модернізацію ЗСУ, спільні проекти в оборонній промисловості та консультації протягом 24 годин у разі загрози [4].

08 лютого 2026 р. Володимир Зеленський зустрівся з французьким міністром збройних сил Катрін Вотрін для обговорення посилення постачань систем ППО, винищувачів, а також запуску спільного виробництва озброєння в рамках європейських ініціатив [2].

Водночас Франція відновила технічні переговори з Росією в 2025–2026 рр., із метою обговорення безпеки, але без поступок щодо територіальної цілісності України. Макрон наголошує на європейському підході до діалогу з Путіним, щоб уникнути залежності від третіх сторін, наприклад, США.

Не забуваймо й те, що ця країна є ключовим постачальником військової допомоги Україні. Ця політика спрямована на стримування російської агресії та посилення обороноздатності України, з акцентом на сучасне озброєння.

З 2022 р. Франція надала CAESAR гаубиці, SCALP крилаті ракети, Mirage 2 000 винищувачі, системи ППО (Mistral, Crotale, Aster) та бронетехніку. Також оголошено про постачання SAMP-T та Rafale літаків. Ще одною невіддільною складовою є те, що Франція тренує українських військових [6; 7].

Також варто зазначити, що 09 лютого 2026 р. сторони підписали Лист про наміри виробництва зброї, що передбачає створення спільних проєктів, зокрема у сфері РЕБ та авіаційних систем, на території обох країн [2].

Таблиця 1

**Перелік обладнання поставленого в Україну за даними
Міністерства збройних сил Франції [7]**

Категорія	Тип	Кількість
Інженерні війська	Петарди	38 200
	Детонатори	18 300
	Піротехнічні матеріали	444 400
	Протитанкові міни	4 600
Озброєння малого калібру	Кулемет 7.62 мм	210
	Кулемет 12.7 мм	710
	FAMAS	1 000
	Снайперська гвинтівка	30
Протиповітряна оборона	CROATALE NG	2
	Ракети CROATALE	Конфіденційна інформація
	Радар CM200	1
	MISTRAL	6
	Ракети MISTRAL	Конфіденційна інформація
	SAMP/T	1
	Ракети ASTER	Конфіденційна інформація

Якщо говорити про економічну політику Франції, то вона фокусується на санкціях проти Росії та підтримці відновлення України. Париж підтримує ЄС у впровадженні пакетів санкцій, включаючи ембарго на нафту, що привело до скорочення торгівлі з Росією. Ще Франція надала Україні мільярди євро на реконст-

рукцію, зокрема на енергетичну інфраструктуру, та прийняла українських біженців, надала їм соціальну та медичну допомогу.

На майданчику Ради Безпеки ООН Франція також послідовно підтримує Україну [8]. Париж засуджує збройну агресію Росії та закликає до досягнення миру на основі Статуту ООН. Ключовими елементами французької позиції є підтримка права України на самооборону відповідно до статті 51 Статуту ООН, а також заклик до припинення вогню та виведення російських військ [3]. Так, наприклад, у січні 2026 р. постійний представник Франції в Організації Об'єднаних Націй, Жером Боннафон вкотре заявив про підтримку суверенітету України та необхідність припинення вогню, Франція засуджує анексію територій як порушення міжнародного права [5]. На міжнародній арені, зокрема на засіданнях Ради Безпеки ООН і Генеральної Асамблеї ООН, Франція послідовно голосує за резолюції, що засуджують агресію Росії, та активно підтримує зусилля Генерального секретаря ООН з врегулювання російсько-української війни.

Отже, зовнішня політика Франції щодо України в умовах російської повномасштабної агресії демонструє баланс між підтримкою опору агресії та пошуком дипломатичного розв'язання конфлікту. Через дипломатію та військову й економічну допомогу Україні, Франція водночас сприяє відновленню європейської безпеки. У 2026 р., з урахуванням «Коаліції охочих» та відновлення контактів з Росією, Франція залишається одним із ключових гравців у врегулюванні російсько-української війни. За даними аналітичних оглядів Французького інституту міжнародних відносин (Institut français des relations internationales, IFRI) цей зсув також посилює роль Франції на східному фланзі Європи, але вимагає подальшого збільшення оборонних витрат.

Джерела та література

1. Михайлов Д. Держави-члени Коаліції охочих уклали Паризьку декларацію щодо гарантій безпеки для стабільного миру в Україні. *Суспільне новини*. 2026. URL: <https://suspilne.media/1207204-derzavi-cleni-koalicii-ohocih-uklali-parizku-deklaraciju-sodo-garantij-bezpeki-dla-stabilnogo-miru-v-ukraini/>
2. Президент України зустрівся з міністеркою Збройних сил Франції. *Посольство України у Французькій Республіці*. 8 лютого 2026 р. URL: <https://france.mfa.gov.ua/news/prezident-ukrayini-zustrivsyia-z-ministerkoyu-zbrojnih-sil-franciyi>
3. Статут Організації Об'єднаних Націй (із поправками). Статут Міжнародного Суду Організації Об'єднаних Націй. *Офіційний вебпортал Верховної Ради України*. 16 червня 2005 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_010#Text
4. Agreement on security cooperation between France and Ukraine. *The President Emmanuel Macron official website*. 16 лютого 2024 р. URL: <https://www.elysee.fr/en/emmanuel-macron/2024/02/16/agreement-on-security-cooperation-between-france-and-ukraine>
5. France will continue to work tirelessly in favor of a just and lasting peace. *Permanent mission of France to the United Nations in New York*. 12 січня 2026 р. URL: <https://onu.delegfrance.org/france-will-continue-to-work-tirelessly-alongside-all-of-its-partners-in-favor>

6. Jonah A. From weapons to military training: Tracking French support for Ukraine. *France24*. 19 вересня 2025 р. URL: <https://www.france24.com/en/europe/20250919-from-weapons-to-military-training-the-true-scale-of-french-aid-to-ukraine-russia-war>
7. Liste des équipements livrés à l'Ukraine – Mise à jour mai 2024. *Ministère des Armées et des Anciens combattants*. 2024. 2 p. URL: <https://surl.li/ddcueo>
8. Paris Declaration – Robust Security Guarantees for a Solid and Lasting Peace in Ukraine. *The President Emmanuel Macron official website*. 6 січня 2026 р. URL: <https://www.elysee.fr/en/emmanuel-macron/2026/01/06/robust-security-guarantees-for-a-solid-and-lasting-peace-in-ukraine>
9. Tenenbaum É., Zima A. Return to the East: the Russian Threat and the French Pivot to Europe's Eastern Flank. *The French Institute of International Relations*. 13 червня 2024 р. URL: <https://www.ifri.org/en/studies/return-east-russian-threat-and-french-pivot-europes-eastern-flank>
10. Tenenbaum É. European safety guarantees for Ukraine: The torch burns between Paris and Rome. *The French Institute of International Relations*. 26 серпня 2025 р. URL: <https://www.ifri.org/en/media-external-article/european-safety-guarantees-ukraine-torch-burns-between-paris-and-rome>

Дідук Юлія

Донецький національний університет імені Василя Стуса

МІСЦЕ УКРАЇНИ У КОНЦЕПЦІЇ ГЛОБАЛЬНОЇ БРИТАНІЇ

Ключові слова: Україна, Велика Британія, Глобальна Британія, безпека.

Key words: Ukraine, Great Britain, Global Britain, security.

Ще з 2016 р. у вищих політичних колах Великої Британії за прем'єрства Терези Мей згадувалась ідея «Глобальної Британії» у контексті переосмислення державою своєї ролі на міжнародній арені. В умовах Brexit та після офіційного виходу Сполученого Королівства зі складу Європейського Союзу у 2020 р. політичний наратив поступово трансформувався у зовнішньополітичну концепцію, зокрема завдяки зусиллям тодішнього прем'єр-міністра Бориса Джонсона. Україна та Велика Британія ще з 2020 р. є стратегічними партнерами, а наразі Сполучене Королівство виступає однією з найбільших країн-донорів допомоги у зв'язку з російсько-українською війною.

Метою цього дослідження є визначити місце України у безпековому вимірі зовнішньополітичної концепції «Глобальна Британія» та можливостей, які виникають для подальшого розвитку українсько-британського співробітництва.

Концепція «Глобальної Британії», що стала своєрідною моделлю адаптації Великої Британії до міжнародних відносин після закінчення холодної війни, передбачає здійснення державою далекосяжної зовнішньої політики. Вперше ідеї «Глобальної Британії» були відображені і конкретизовані в офіційному документі британського уряду за 2021 р. «Global Britain in a Competitive Age: the Integrated Review of Security, Defence, Development and Foreign Policy» [4]. Акцентуючи